

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ С ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ
АЛЕКСАНДЪР СЕРГЕЕВИЧ ПУШКИН
9000 Варна ул. "Проф. Державин" 12
тел./факс 60-96-96**

УТВЪРЖДАВАМ,

X

СВЕТЛАН ИЛИЕВ
ДИРЕКТОР НА СУЕО „А. С. ПУШКИН“

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ**

УЧЕБНА 2024/2025 ГОДИНА

*Приета с решение на педагогическия съвет Протокол №/09.2024
и утвърдена със Заповед РД09.2024 г. на директора на СУЕО
„А.С. Пушкин“ - Варна.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равнопоставено социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).
2. 2000 Европейската социална харта /ревизирана/.
3. 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея.
4. 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права.
5. Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
6. Закон за предучилищното и училищно образование.
7. Наредба за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

СУЕО „А.С.Пушкин“ – Варна е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи. Настоящият документ е изготвен от работна група на СУЕО „А.С. Пушкин“ – Варна под ръководството на директора Светлан Илиев. Документът има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения

за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование;
- умението за общуване с представители на различни култури;
- съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности и специалистите, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- Съхраняване на етнокултурното многообразие.

Създаване на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища и детските градини, която да включва:

а/ достъпна архитектурна среда;

б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата;

в/ диагностична и консултативна дейност;

г/ специални учебно-технически средства и апаратура;

д/ индивидуални образователни програми;

е/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности;
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители;
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

Срок: октомври 2024 г., януари, април 2025 г.

Отговорници: Иво Николов, училищни психолози, класни ръководители

2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорници: училищни психолози, класни ръководители

3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорници: Иво Николов, училищни психолози, класни ръководители

4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорници: Иво Николов, училищни психолози, УС

5. Назначаване на „помощник на учителя“ от директора на училището, ако има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца и ученици със специални образователни потребности и от етническите малцинства.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорник: Директор на училището

7. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства и деца, чийто майчин език не е български.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорници: Директор на училището, учители по БЕЛ

8. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорници: Директор на училището, Иво Николов

9. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

Срок: учебна 2024-25 г.

Отговорници: Директор на училището, класни ръководители

10. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.

Срок: учебна 2024-25 г.
Отговорници: Христо Тодоров, Иво Николов, класни ръководители

11. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

Срок: учебна 2024-25 г.
Отговорници: Всички учители

12. Подкрепа на учениците от уязвимите общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

Срок: учебна 2024-25 г.
Отговорници: класни ръководители, училищни психолози

13. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

Срок: учебна 2024-25 г.
Отговорници: Директор, класни ръководители

Контролът върху изпълнението на програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи се възлага на Иво Николов – ЗДУД.